laargeograafilise koguteose „Maailma maad ja rahvad“ (*ibid.*, 1930—32) toimetajaid ja kaasautor, geograafilise pildiväljaande „Kirev maailm“ (*ibid.*, 1931) ning 1938—39 ilmunud maadeavastajate ja loodusuurijate tegevust kirjeldavate teoste sarja „Mehed, maad ja mered“ kaastoimetaja. A-l 1933—34 oli K. Tartus rahvusliku informatsioonilehe „Vaba Sõna“ väljaandja ning peatoimetaja. Ka on ta avaldanud kaastööd ajakirjus (nagu „Loodus“, „Loodusvaatleja“, „Üliõpilasleht“ „ERK“, „Olion“ jt.) ja ajalehis. A-st 1930 on K. Viinis ilmuva väljaande „Kartographische Mitteilungen“, a-st 1932 Pariisis ilmuvate väljaannete „Annales de Géographie“, a-st 1937 „Archives Diplomatiques et Consulaires“ kaastööline ja a-st 1936 *Association des Géographes Français*'i poolt üllitatava „Bibliographie géographique internationale“ referent Baltimaade alal.

Isikl. jm. saadud andmed.

*A. T.; T.*

**KAPP, Alexander Leon Richard,** kirikutegelane, järgneva vend, sünd. 24. VI 1874 vkj. Viljandimaal Suure-Jaanis köstri pojana, õppis Suure-Jaani khk-koolis, siis Viljandi rüütelkonna-maagümnaasiumis 1887—92 ja Tartu ülikoolis usuteadust 1892—1901, pidas prooviaastat R. G. Kalda (vt.) juures Peterburis ja töötas selle järel 1904—05 Peterburi Jaani koguduses abiõpetajana, olles samal ajal usuõpetajaks keskkoolides; ta asus 1906. a. kevadel Tallinna vastasutatud Pauluse koguduse õpetajaks, kust s. a. sügisel siirdus Kaarli koguduse õpetajaks. K. on töötanud selle kõrval peamiselt usuõpetajana Tallinna keskkoolides. Ta oli 1927—33 Tallinna praostkonna praostiks ja 1931—34 E. ev. luteri usu kiriku konsistooriumi assessoriks, kellena täitis piiskopi kohuseid piiskop J. Kuke (vt. ka *Suppl.*) haiguse ajal ja surma järel 1933. K. on võtnud seltskondlikust elust osa üliõpilasena, asutanud Tallinnas E. Meremeeste Misjoni Seltsi ja olnud selle esimene esimees 1910—14, olnud linna misjonijuhataja 1920—23. Ta võttis osa Eestimaa Rahvahariduse Seltsi asutamisest, on toiminud „Päevalehe“ juhatuse liikmena, oli osaline Kaarli koguduse gümnaasiumi ellukutsumisel (1918) ja selle kuratooriumi esimees 1928—30. K. on olnud 1906—07 Eestimaa kub-u nõukogu nimetatud liige Eesti koguduste esindajana, kristliku rahvaerakonna asutaja liige 1919 ja keskkomitee esimees 1928—31, E. Asutava Kogu liige 1919—20, IV ja V Riigikogu liige kristliku rahvaerakonna (a-st 1932 rahvusliku keskerakonna) rühmas. Ta on avaldanud kirjutisi ajalehis, eriti „Päevalehes“.

Isikl. jm. saadud andmed. *T.*

***KAPP, Artur,** helikunstnik, eelmise vend, on olnud Eesti Akadeemilise Helikunstnikkude Seltsi esimees a-il 1924—35 ja on toiminud mõnda aega ka Kultuurkapitali Helikunsti Sihtkapitali valitsuse liikmena. Ta 60 a. sünnipäeva tähistamise mälestuseks kuulutati muusikahooaeg 1937—38 K-i nimeliseks muusikahooajaks. Ka on ta a-st 1937 „Estonia“ Muusika Osakonna, a-st 1938 E. Akadeemilise Helikunstnikkude Seltsi, Tartu Helikunsti Seltsi, Tartu Kõrgema Muusikakooli ja mitme teise muusikalise organisatsiooni auliige. K-i uuemaist helitöist on tähtsaim oratoorium „Hiiob“ (valminud 1930) soolodele, kooridele ja orkestrile. Seda monumentaalset helitööd on kantud edukalt ette Tallinnas ja Helsingis. Peale selle on ta töist silmapaistvamad „Süit nr. 2 runoviisidest“ (1931), „Satiiriline süit“ orkestrile (1937), koraali eelmängud orelile, kontsert orelile ja orkestrile, trio viiulile, tšellole ja orelile jt.

R. P ä t s, A. K. (1938); „Muusikaleht“ 1938, nr. 2 (J. A a v i k, J. H i o b); „Varamu“ 1938, nr. 2 (R. P ä t s); Pvl. 1938, nr. 56; „Uus Eesti“ 1938, nr. 59 (Ed. V i s n a p u u); A. K a s e m e t s, Eesti muusika arenemislugu (1937); isikl. jm. saadud andmed.

*J. A.; T.*

***KARL XI,** Rootsi kuningas. K. taotles mõisadereduktsiooni teostamisega Rootsis eneses riigirahanduse kordaseadmise kõrval ka poliitilisi eesmärke, eeskätt riiginõukogu suure mõju hävitamist. Läänemere-provintside aadlimõisade tagastamist kavatseti esialgu ette võtta aga ainult fiskaalseis huvides ja kokkuleppel kohalikkude rüütelkondadega. Seda näis võimaldavat asjaolu, et Liivimaa aadli saatkond palus 1678. a. rootsi suuraadli käes olevate Liivimaa nn. staarostkondade tagastamist (vt. ka *Suppl.* G. v. Mengden). Selle tagajärjel rootsi suuraadel oleks kaotanud peaaegu kõik omad mõisad Liivimaal

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 120